

ABONAMENTUL

Pe 1 an . . . 12 lei

Un număr nou 10 bani
" " vechi 40 "

CENTRUL DOBROGEI

ANUNCIURI

Se primesc direct la
administrația ziarului și
în condițiunile cele mai
avantajoase.

Apare săptămânal în Babadag.

SUB DIRECȚIA UNUI COMITET

Redacția și Administrația Str. Carol.

UN NOU APOSTOL

IV

O! da, d-l Petru S. Alexandrov Aphanasiev este om foarte onorabil foarte venerabil, și totuși, deși i s'a dat numai titlul de licențiat, el iscălește doctor pe rețetele vecinice cu chinină și cu vin de Malaga, doctor pe cărțile de vizită; mai mult încă, doctor pe cererile ce le adresează autorităților!! Să fie această faptă de om onorabil sau o fraudă? Care om întreg și cu respect de sine, fiind licențiat într-o știință ar semna doctor? Și când ar facea acesta, justiția nu l'ar lua de guler? Și nu i-ar pune sub nas articolul 207 din Codul penal? De sigur că da. Atunci de ce nu se pune mâna pe gulerul pahonțului, care de 18 ani calcă fățiș în picioare toate prevederile codului penal de la cap. IV, secțiunea a 7-a sub numele de usurpare de titluri, sau funcțiuni publice? De ce? — Fiind-că doctozorul cel fără de arginți, fiind o ființă dublă, adică cu două fețe, are și două feluri de amici. Câte odată el e pus la indoială despre Nord și atunci îl scapă amicii din Țară; alte ori e pus la indoială despre Sud și atunci îl scapă de ori-ce pericol amicii cei de-afară, sau mai bine: amicii cei veniți de-afară. Și ast-fel el rămâne tot-d'a-una și Sf. Pantilimon și Sf. Gheorghe; și amic și nimic al Rusiei; și amic și inamic al României; și martir și prigonitor al autocrației; și tot-d'a-una nedespărțit de brațele de Nord ale Dunărei, neprimind cu nici un preț o mutare în țară; împărțind bolnavilor săi numai chinină și vin de Malaga, fără de arginți, dar având tot-d'a-una punga plină de arginți, deși nu are nici o altă avere aducătoare de venituri, de cât venarabila: față dublă.

Se cântă în câte-va ziare din București, și anume în două, ce se botéză pe sine independente (precum Pantelimonul Tulcei s'a botezat pe sine doctozor întreg din jumătate ce era) că nici odată administrația Tulcenă din trecut nu a bănuț patriotismul românesc al venerabilului pahonț și că numai actuala administrație face acest neertat sacrilegiu. Noi locuitorii Tulcenii, scoborători din Toma, și cari credem numai ceea-ce vedem, asigurăm că dișele ziarele cântă minciuni. Nu a fost rusnacul călcător de procuror? Și sunt numai câțiva ani de atunci. Uitat-am noi că substitutul Tufescu i-a făcut perchișie la domiciliu? — Da, nu a găsit

la el ceea-ce căuta, fiind-că unii funcționari de atunci, au înștiințat din vreme pe onorabilul tâlhar Mișka Teodorov și acesta pe Pantelimon cel fără de arginți, care, și-a strămutat din vreme corespondența în casa unui prieten, tot din stofa tâlharului Mișka Teodorov! Ce sgomot s'a făcut atunci în presă! Ce reclamă s'a făcut sfântului Tulcei! Ce acușății nu s'au adus substitutului Tufescu, care n'a avut altă vină, de cât că a voit să 'și implinescă datoria! Nu sunt de cât trei ani de atunci, și știm că tot ziarele ce cântă astăzi pe venerabilul, îl cântău și 'l proslăveau și la 1895, și insultău și atunci pe Români, ca să facă din venerabilul pahonț, nu numai un martir, ci și unul dintre cei mai buni Români din întregul Regat! Ce frumos cântău și atunci unele ziare: „Cum? — „Diceau ele — nu sunt destule suferințele ce a îndurat în Rusia „acest martir? Nu este destul că „tota familia lui e în Siberia, aruncată prin negre închisori, pentru că a năzuit spre libertate? „Și acum când se găsește pe liberul și ospitalierul pământ al „României să se calce domiciliul „acestui martir sub bănuțială că ar „fi trădător al ospitalității românești? Rușine, de o mie de ori „rușine! O miserabilă administrație „românească, care face de rușine „țara noastră în fața Europei! Un „incapabil procuror, care ia pe „Shakespeare drept un nihilist! „Ni se ridică sângele în față de „rușine pentru rușinea administrației „noștre din Dobrogea!“ Și altele, și altele, tot așa de bine chibzuite, și întorse toate în contra administrației românești, pe care o presintă incapabilă, miserabilă, neonestă, desonorantă, barbară, nepatriotică, etc., etc.! Iar cei cari scrieau erau și au rămas buni Români și foarte buni patrioți!! Cântăreții aceștia, reslățiți la câte-va ziare, sunt tot acei, cari au prezentat ca miserabilă, barbară și neonestă și administrația românească din Basarabia . . . și acum ar dori să facă și Dobrogei același neprețuit serviciu, același patriotic și românesc serviciu! Și nu sunt cântăreții aceștia tot aceia, cari au calomniat necontentit, de la 1878 încôce, pe toți funcționarii Români, și mai ales pe cei Basarabeni, trecuți în Dobrogea odată cu dominațiunea românească? „Să nu se mai facă în Dobrogea, cum s'a făcut în Basarabia“ acesta este salutul zilnic ce cântăreții trimit administrației românești! Ce românesc serviciu? Dar ce vină are administrația

actuală? — „A dărâmat și închis școlii, a dărâmat și închis bisericii?“ Dică cântăreții. — Când? cum? unde? — Cântăreții nu răspund. — „Prigoneste blânde populații ale Dobrogei, persecută, romanisază cu sila!“ — Numiți un caz, arătați un persecutat, dovediți că populațiile dobrogene sunt în adevăr supuse legilor . . . dar cântăreții nu răspund. — „Caută certă cu marile împărății . . . indispune pe consulul Rusiei la Tulcea, bate din picior consulului Turciei, chiar în locuința acestuia!“ — Când? Cum? . . . aduceți dovedi . . . dar cântăreții tac . . . ci aruncă acușăția, o ia drept bună, și acușă apoi administrația actuală și invinovașesc pe miniștri că țin la Tulcea, spre nenorocirea județului, pe satrapul Neștescu.

Atunci care e motivul acestei uri plină de furie în contra administrației actuale? Și care este vina ei? — Persecută pe martirul, pe venerabilul doctorul Petru; răspund cântăreții. — Așa să fie? Nici decum! căci d-l doctor (!??) Petru trăește liniștit, bea, mănâncă și își jocă calul cum poștește și nimeni nu se ocupă de el. Și totuși administrația actuală are în realitate o vină mare și neertată. Ea nu ascultă declamațiile sfântului, nu îi aduce tămăe, și, ceea-ce este absolut de neertat, e că ea nu încredințază nici tăiatul bățăturilor pe mâna acestui savant medic, bun numai pentru Dobrogea. Acesta nu pôte fi permis unei bune administrații românești, ea trebuie să asculte de doctorul fără de arginți, și să se stătuiască cu el cum pot fi puși în respect spionii, alt-fel cântăreții o vor zdrobi prin bărfiri.

Mai avem.

TELEGRAME LA REGE

Comuna Sarichioi din plasa Babadag, a fost încă de la ocuparea Dobrogei de către România punctul către care s'au îndreptat și se vor îndrepta încă privirile tuturor jeharilor, panfletarilor, advocașilor și parașoniștilor. Populația lipovenească fără popă de acolo e o populație rebelă ori-cărei noțiuni de lege pozitivă, dar în schimb e foarte bogată și dispusă a da ultimul ban aceluia care 'l ar permite că are să 'l obțină o concesie. Se vorbește că au fost timpuri când chiar prefectii își constituiseră modestul venit de 10—12.000 lei anual pentru a ocroti pe acești bezi-popovi de la legea vaccinatului. Grație însă atitudinii corectă, cinstită și nici odată govăitoare a d-lui Neștescu lipovenii din Sarichioi s'aprobe se convinseseră că nu le mai rămâne alt-ceva de făcut de cât ori să se supună legilor Ro-

mâniei, ori să se ducă aiurea unde viața socială nu este încă supusă la nici o regulă, la nici o condițiune.

Dar iată că se pripășește în Tulcea o globă de advocat, care neavând de o camdată clientelă își îndreptă privirile, firește, la Sarichioi.

Acesta, dimpreună cu samsarii săi, intitulăți socialiști, ca să se pună în evidență și să atragă asupra-le atenția punșilor lipovenești, au înscenat acum de curând acea faimosă telegramă la Rege și la primul ministru cum că concețeanul Macheef a fost răpit din mijlocul comunei și dus nu se știe unde, de către gendarmii etc.

Realitatea brută a faptului stă ast-fel: Ivan Macheef, pripășit numai de vre-o câțiva ani în comuna Sarichioi, venit de la Caramuraț din jud. Constanța, dacă nu mă înșel, a fost isgonit în cele din urmă de către consiliul comunal, prin majoritate de voturi, în virtutea drepturilor ce li se acordă de legea comunală și legea dobrogenă.

Isgonirea e perfect legală și consiliul e absolut suveran să alunge din comună pe veneticele care nu s'a asimilat el. Cu executarea deciziunii consiliul a însărcinat pe primarul din Sarichioi. Fiind-că însă primarul nu dispunea de nici o forță s'a adresat la subprefectură cerând un gendarm cu care să pôte scote pe răvrăitorii din comuna, după ce bine înțeles li acordase destule termene ca să o părăsescă ținutul. Acel care au făcut telegrama în aceste treburi deci să citească art. 4 din legea comunală și art. 9 din legea organică a Dobrogei, care nefiind obligate, trebuie să se execute, ori câte telegrama ar adresa scandalului atât M. S. Regelui cât și d-lui Prim-Ministru.

Virtus.

CRONICA

Primum de la un domn Constantin Satrap, un volum de vr'o 1000 de pagini ce au marea nenorocire de a fi acoperite cu niște rînduri, pe cari autorul lor le intitulă „Versuri“, — însoțit cu rugăminte de a ne da părerea asupra valorii lor intrinsece, cum și asupra șanselor de îmbogățire prin vânzarea aceluia volum.

Noi, însă, avem adâncă durere de a nu putea citi de cât poesia de pe frontispiciul volumului și a satisface prea repede rugăminte d-sale.

Măhnit, prietene Satrap, te sfătuim să te lași de iluziile de a te îmbogăți din ingrata meserie de poet, căci volumul d-tale, de s'ar tipări, nu s'ar vinde de cât cu chilogramul și ar avea trista destinație de a forma indispensabilul articol pentru învelit mășline și alviță.

Cu toate acestea noi 'ți aducem ôre-care mângâiere, publicând poesia din capul volumului, căci, cine știe de unde sare epurile? — pôte din imensul nostru număr de cititori, s'ar găsi vr'unul mai bun de suflet, care să te însurajeze, citind a d-tale

Romanță - barcarolă

În luna lui August,
Când strugurii au gust,
Petruș luând a sa-adorată,
Plecă cu ea la baltă
Și-apoi plătiră 'n barcă
De nu fi vedeai, parcă
Și era atâta amor
În inimile lor!
Târziu în sorii de zi
Acasă reveniră).

(Credem că ori-ce comentare vorbește de sine; deci risum teneatis, amici)

Musnep.

Succesul nostru

De și e destul de necuviincios să te lauzi singur, totuși nu ne putem priva de a nu ne manifesta plăcerea cu care am constatat că recenta campanie întreprinsă de ziarul „Centrul Dobrogei” în privința enigmaticului doctor Rus, a fost deja încununată de succes; ba încă am putea dice de un deplin succes. Diatribele și insultele cele mai grosolane pornite mai ales în timpul din urmă prin ziarul „Lumea Nouă” în contra d-nului prefect Neștișcu — pe care prietenii, ce se adapă din halbele cu bere ale pretinsului doctor îl cred ca inspirator al acestei campanii — ne dau deplină convingere că am apăsat cam greș cu degetul pe rană, și că însuși misteriosul doctor, dimpreună cu nătărăii ce l înconjură, au început să se îngrozescă vădându-se de-odată descoperiți.

Că va fi aprobație sau nu și domnul Neștișcu linia noastră de conduită față de acest bețivan parlatan și pervers, nouă puțin ne pasă. Noi nu ne facem de căut o plăcută datorie denunțând restului țării potlogăriile de les-nașione ce se petrec la Tulcea. Dacă însă și d-nul Neștișcu împărtășește aceleași vederi ca noi în privința rusnacului cu dece fețe asta nu poate de cât să ne bucure; pentru că există aici, la garăle Dunărei, una din cele mai deplorabile situații politice pentru neamul românesc. Subt eticheta „domniel legilor” și subt scutul „drepturilor acordate românilor după constituția de la 1866” — când știut este că nimeni nu se gândea la Dobrogea pe vremea când s'a votat această constituție — avem aici o armată de declassași cari au fugit și de munca obosită a câmpului și de sedentara și monotona viață a industriei, pentru a își însuși titlul de socialiști, și a cerei de mercenari intereselor de mici detalii chiar ale străinilor. E într'adevăr ceva scârbos și revoltător să vezi câte un leacș de pe care curg sârmțele revoltându-se că administrația românească nu aplică de o potrivă pentru toți străinii dobrogenii legile țării, iar de altă parte să vezi pe străinul pe care ei îi plâng întinându-l din grație câte o buchiță de pâine, r-măștișă nesocotită din somptuasa lui masă.

D-nul Neștișcu, suntem foarte siguri, cunoște perfect de bine această situație și de aceea ne așteptăm ca d-sa, după reîntorcerea din concediu, să taie și de astă-dată în carne vie, și să pună pentru tot-d-a-una capăt acestei fenomenale destrăbălări. Până atunci gazetele puse în serviciul doctorului Alexandrof-Afanasiuf au destul timp să urle.

Dixl.

De la Conferințele Didactice

(continuare)

Rezultatul învățământului

D. Revisor școlar făcând comparațiuni între numărul elevilor, cari au frecventat școala în cursul anului trecut și curent, scoțe la cheie că promoțiunea elevilor fiind mare, progresul nu poate fi de cât deplin mulțumitor. O scădere însă constată la școlile rurale, unde restrângerea numărului absolvenților e cam bătătoare la ochi, dar fiind provenită din neaplicarea sinceră a obligativității învățământului, d-sa a luat măsuri în consecință, și speră, că va curma și acest neajuns.

Aducând la cunoștința conferinței afirmațiunea șefului de regiment din Tulcea, că numărul recruiților care știu carte in-

trece țifra de 65 la sută, d-l Revisor, se felițează a fi în capul instrucțiunii dintr'un județ unde învățământul nu se mai poate dice că e în față, de și școlile sale nu datéză mai mult de 20 ani.

Disciplina școlară

Dacă în timpul prelegerilor o găsește mulțumitor, în afară de școlă ea lasă mult de dorit, mai cu seamă la orășe.

Causa o atribuie imposibilității institutorilor de a supra-veghia elevii pe strade, părinților și sergentilor de orașe.

Pentru înlăturarea și acestui inconvenient, între altele d-sa propune înființarea de uniforme școlare, cari să și nepretuiască avantajii de a stabili o mare frățietate între copiii de diferite clase sociale.

Muzica și corurile bisericesti

Cu o deosebită satisfacțiune, d-l Revisor, aduce la cunoștința conferinței, că corurile școlare mai cu seamă la sate au înlocuit glasul nasal și gătnit al țircovnicului de biserică. Pentru a progresa și mai mult acest obiect de învățământ în școala noastră, ar trebui înscris obligatoriul în programa conferințelor didactice anuale.

Lucru de mână în școlile de fete

Se predă cu atâta activitate și pricepere în cât face multă onoare d-ilor învățătoare și instituitoare; totuși d-sa face o aspră și nemilăsă critică lucrului de lux și pronunțându-se în favoarea exercițiilor utilitare, ca căpșitul rușelor, împletitul ciorapilor, confecțiunea de rufării, asigură că a intervenit către autoritatea școlară, spre a se introduce în bună-tășiri în sensul vederilor sale.

Lucrul manual

Aprăpe în toate școlile rurale conduse de învățătoarii titulari face progrese uimitoare, însă speciile de lucrări introduse până acum sunt în desacord cu trebuințele țărânului și cu scopul ce urmărește școala prin predarea lucrului manual.

Spune că ar fi mult mai practic și mai util, ca la școlile de pe marginea Dunărei copiii să învețe confecționarea uneltelor de pescărie; iar în cele-alte care sunt așezate la câmp sau la pădure să se predea elevilor lucrări ușore de lemnărie.

Grădinile școlilor

A tost partea care s'a lăsat mai mult uitărei până acum, dar în urma intervenirei ce a făcut către actualul prefect al județului, toate școlile obținând locurile de grădină împrejmuite gata, nutrește speranța că în curând podobaștelor va forma-o grădinile școlilor.

Școlile de adulți

Data fiind împrejurarea că d-nul Neștișcu e un om al școlii, d-nul Revisor a găsit în d-sa un sprijinitor puternic în înființarea acestor cursuri. Deoi, obținând concursul său moral precum și fondurile necesare, județul Tulcea se poate număra în fruntea județelor din întreaga țară în privința numărului școlilor de adulți. Învățătoarii își fac datoria și aci; d-sa îi felițează și le mulțumește.

Din bună.

Știri economice

Miscarea de exportare a cerealelor în portul Brăila a luat un mare avânt. În fiecare zi sosesc mi de vagoane cu cereale, în port, și câte 1500—2000 care în târgul orașului, pentru export.

Activitatea este așa de mare, în cât plata zilnică a unui lucrător cu brațele variază între 5—15 lei.

Un număr de 50 vapoare și șlepurii încarcă diferite cereale, cu destinații diferite.

Mărtea generalului Rus Cernaiew

Telegraful ne-a anunțat mai zilele trecute mărtea generalului rus Cernaiew.

Cu această ocazie, presa rusă își reaminte de acest erou popular, de acest național și legendar aventurier, care a jucat într'o vreme un rol însemnat în politica panslavistă.

„Nowoie Wremia” caracteriză ast-fel cele două momente principale din cariera militară a lui Cernaiew.

„Luarea Taskendului, unde se păstrează și astă-zi cu pietate casa rusă a lui Cernaiew, primul simbol al unei cucurii nemărginit de fecundă în rezultate, a fost cauza inițială, nu numai a cucurii Turkestanului, dar și a mersului nostru tot mai înainte contra inamicului nostru eredită, contra puterii care, chiar și astă-zi, nu încetază de a se sfărși în storfări nefolositoare pentru a pune piedică desvătării politice rusești.”

Apoi războiul de neatrnare a Serbiei, așa de vitejește condus de șeful rusesc, fu de asemenea un preludiu, preludiul unei revoluții fundamentale pentru sârba popolelor slave, aurora triumfului ce vor reurta, aliași cu frașii lor mai mari!

Se compară Cernaiew cu Skobelev; numele primului rămâne pentru soldatul rus tot așa de familiar ca și al celui de al doilea. Cernaiew gândea, simțea în același sens ca și poporul. Trupele îl urmau aprăpe ca și pe Skobelev, orbește, pline de încredere și de devotament.

Fără îndoială, urmează „Nowoie Wremia”, atât ca general, cât și ca om de stat, Skobelev întrece pe Cernaiew, îl eclipsază prin talentele lui. Dar aceleași două idei au luminat viața acestor doi eroi; trebuința de a coprinde Asia centrală pentru ca Rusia să potă întimida Anglia cu primejdia unei diversiuni către Indi și panslavismul”.

Cu privire la bravura de sub-locotenent pe care Cernaiew, deja în vârsta de aprăpe 50 ani, o desfășură în vremea războiului serbo-ture, un martor ocular istorisește anecdota următoare:

În ultima zi a bătăliei de la Alexinat, Cernaiew se găsea în vârful unui deloșor. Glonțele plouă din toate părțile. Statul-major sta liniștit și la adăpost la piciorle aceluși delușor. Alături de Cernaiew nu mai erau de cât medicul lui contele Keller, sosit de curind, colonelul Medvedovski, și două alte persoane, asemenea de curind sosite. Fie-care se apropiă pe rind, de generalul șef și se încerca să-l facă să înțelgă că, dînsul ca șef a armatei, nu avea dreptul să se expue așa de mult. Cernaiew răspunde: „Da, da, jaz nasm da, da, știu”, și nimic alt-ceva.

Calitățile lui militare și administrative nu prea erau apreciate în cercurile competente. Dar e adevărat că nici odată un generat n'a fost mai rău înconjurat ca Cernaiew în războiul serbo-ture: el nu avea cu dînsul de cât un singur om de valoare, pe colonelul rus Komarov (ați colonel rus în retragere și general serbec) și acesta părăsi curind teatrul operațiilor, probabil pentru că vedgeuse mai clar ca Cernaiew situațiunea și căntărise mai bine virtușile statului major.

Nuimit guvernator general al Turkestanului, Cernaiew luă cu dînsul o mulțime din vechii lui soți de arme din Serbia. Administrația lui, însă, se făcu imposibilă după 6 luni, și Cernaiew fu revocat și numit membru al consiliului militar al imperiului, calitate în care nu rămase mult timp.

Mal multe ziare, mai ales „Nowoie Wremia” și „Sviet” regretă cu amărăciune că, grație, după ele, intrigilor gelozilor și esomnimatorilor, Cernaiew, încă plin de viciăș, de vigore și de ardore, pentru muncă, patriot eminent, general celebru și administrator de primul ordin, a lincezit într'o inactivitate forțată și tunestă fără sale.

Acum bătrînul general, care făcuse de toți și chiar gazetărie, originalul, care, după una din demisiunile sale de fanterie, se stabilise ca notar, cu crucea Sf. Gheorghe la gât, si-a stîrșit existența într'o retragere destul de asemănătoare cu o disgrăție.

FLORI DE ZAPADĂ

Căd fulgi

Atăta de ușori!...
S'or îi jucând cu n. a
De-aupra bolșii noastre
Pe 'ntinderile-albastre
Dragi țingri zburlători!

Trei flori

Prin aer fluturînd,
La gmul mării, — pe rind
S'au așezat tăcute:
Flori albe, naștiute
Ce le privesc plîngînd...

Ce drag

Mi-ar fi să știu ce vor!
Mă 'ntreb și — aud ușor
Trei glasuri plătitoare:
S'a mele suritoare
Ce trec plîngînd de dor!

De sus

Din lumea lor de vis
Uitându-se 'n abis
La viața mea ce pierce,
O dulce mângăiere
Flori albe mi-au trimis!

N. Nihlescu-Nigrim.

ECOURI

DIN ȚARĂ

A. S. R. Principele moștenitor Ferdinand s'a reintors Marți 25 August în Capitală din excursiunea ce a făcut în munșii Oltenei.

Alteța Sa Regală a primit înainte de pranz raportul de situațiunea brigazii din Capitală. Mercuri, la ora 7, dimineața A. S. Regală Principele Ferdinand va pleca la Sinaia.

—x—

A. S. R. Principele Ferdinand al Bulgariei, a trecut în sera de 24 August prin București, mergînd la Constanța de unde s'a îmbarcat pe Vaporul „Principesa Maria” pentru Constantinopol.

A. S. Regale a fost însoțit de secretarul său și de un aghiotant.

—x—

D-l Dimitrie A. Sturdza, președintele consiliului de miniștri a plecat din Constanța pentru București Mercuri 26 August.

—x—

Ministerul instrucțiunii publice a dispus ca unul din cele 4 sanatorii, ce se vor construi în primă-vara viitoare să se așeze la mănăstirea Mera din jud. Putna.

—x—

Pe platoul Copoului din Iași s'a ținut probe de brancarderie, adică adunarea și transportarea răniiților de pe câmpul luptei, de către sanitarii ambulanzii.

Proba a fost făcută, sub comanda d-lui dr. Vicol, cu soldați de diferite arme.

—x—

Duminică 24 August s'a terminat conferințele corpului didactic din toată țara.

—x—

Mușcat de un câine turbat.—În sera zilei de 19 August, un băiat de 12 ani al d-lui D. G. Chiriac, comerciant din Galași, domiciliat în strada Culturii, a fost mușcat de un câine turbat. Câinele a fost ucis, iar părintele a trimis copilul la institutul de bacteriologie din București.

—x—

Surparea unui mal.—În ziua de 11 curent, sâtoanul Flores Mandrea din Mălinești (Doj), duindu-se să scotă petriș pentru șosele, un mal s'a surpat peste dînsul. Nenorocitul a rămas mort pe loc.

—x—

Comitetul executiv al secțiunii române de la expozițiunea din Paris de la 1900 a cerut epitropiei Sf. Spiridon din Iași câte-va camere de la spitalul din Roman, pentru depozitarea obiectelor destinate acelei expozițiuni.

—x—

D. Sevastopulo, al 2-lea secretar al legațiunii imperiale ruse din București, a fost transportat în aceeași calitate la Bruxelles.

Succesorul d-lui Sevastopulo nu este încă desemnat.

—x—

Toate vasele diviziunii fluviale a flotilei regale române vor intra, rînd pe rînd, la șantierul de la Galași, spre a fi reparate și văpșite; șogii își vor continua exercițiia.

DIN STEINATATE

Inițiativa Țarului

PETERSBURG. — „Journal de Petersbourg” scrie că toate aprecierile presei străine cu privire la circulara din 24 Iulie, concordă să arate cu ce simpatie inițiativa guvernului rus a fost primită, în lumea întreagă.

Problema ce rezolvat este fără îndoială din cele mai complexe, dar dificultățile vor trebui abordate și tocmai printr-un examen sincer, pe calea discuțiilor internaționale, guvernul rus face apel. Rezultatele obținute prin congresele din Viena și Paris sunt pentru a atesta cea ce pot stăruirile unite.

Despre Monopolul Alcoolului

Înainte de a vorbi despre monopolul alcoolului cred necesar a da câte-va cuvinte despre alcool care la noi se numește *spirit* și este cel mai important din punct de vedere industrial și comercial având o mulțime de întrebuințări, însă amestecat cu apă servă ca *băutură* sub formă de rachiu, licoruri, arac, cognac, rum, etc. Alcoolul a fost descoperit de alchimisti în secolul al VIII-lea și obținut prin destilațiune. La început era întrebuințat alcoolul numai ca medicament și încetul se introduce și în consumațiune ca *băutură* și cu creșterea producțiunii și scăderea prețului a crescut și consumațiunea așa că în cele mai multe State a luat proporțiuni îngrijitoare, astfel că unele State caută a limita consumațiunea pe cât posibil supunându-l la diferite impozite cu scop de a-l scumpi, același scop urmărind și societățile de moderațiune agitând contra alcoolului și căutând a-l înlocui prin bere, cafea și altele. Materiile prime care servesc la fabricațiunea alcoolului sunt *Cartofii*, care se întrebuințază mai ales în Germania, *cerealele* în special, secară întrebuințată în Rusia, Austria, Franța, Germania și Anglia care fabrică „Whisky” din grâu. *Porumbul* este întrebuințat de preferință în Ungaria, America de Nord și de Sud Italia și de România. Diferitele fructe produc asemenea rachiuuri excelente, astfel sunt: prunele, așnele, smeara, merele, perele, smochinele, pepenii etc., al căror suc fermentat se distilază împreună cu diferite plante aromatice. În sine tescovina servește de asemenea în fabricațiunea alcoolului precum și materiile care cuprind alcool deja format ca: vinul de struguri, vinul de fructe, drojdia, bostina fermentată etc. Alcoolul e de două feluri: *Etilic* conținut de vin, bere, cidru și alte băuturi igienice și *Metilic* conținut de rachiuuri și care e foarte vătămător, fiind o puternică otrăvă. Alcoolul *Metilic* fiind extras din cereale, conține fusela care e greu de separat și posedă miros și gust foarte displăcut și e năstăsit, pe când destilațiunea alcoolului *etilic*, care e format din vin, drojdia de vin, tescovina, fructe, melasa zaharului de trestie, nu e nevoie a separa fusela din acest alcool, căci aceste băuturi conțin numai 25 până la 50% alcool și ele dătoresc aroma lor tocmai substanțelor care compun fusela d. e. cognacul, oleurilor oenautice ale vinului, slibovița și juica eterurilor și oleului de migdale amare ale prunelor, rumul eterurilor formic, acetic și butiric ale melaselor etc.

Alcoolul luat ca băutură în cantitate mică constituie un stimulent pentru organismul omului, cum însă consumațiunea lui nu e moderată împiedică în întăial rindigiens societății, așa în statele bine organizate, statistica constată o creștere continuă a bolilor și crimelor provocate de

alcool. De aceea s'a căutat prin toate mijloacele posibile a se spori taxele impozitelor asupra băuturilor fabricate din alcool industrial și a se micșora în același timp acelea (taxe) puse asupra băuturilor igienice. Deci din punct de vedere social e chestiunea de a se ști dacă nu s'ar putea printr-o altă organizare dată acestui impozit, micșora numărul alcoolizicilor. Dar de ce această deosebire, căci se poate ca cine-va să devie alcoolice bând bere, vin, cidru, și unii, chestiunea însă e cu totul alta. Din diferitele experiențe ce s'au făcut analizându-se alcoolul ordinar și acela conținut de bere, vin, s'a ajuns la concluzia ca alcoolul e de două feluri: *Etilic* și *Metilic* și acest al doilea e foarte vătămător. Experiența de asemenea natură și cu scop de a se proba evident deosebirea într-un fel de alcool și altul s'a făcut cu diferite animale ca: epuri, porci de India etc. Ei bine, injectându-se în corpul acestor animale alcoolul etilic, ele au căzut într-o stare anormală, într-un fel de beție, care le făcea mult mai vițe, la urmă însă după o mică stare de amețelă veneau în starea lor de mai înainte; injectându-se însă alcoolul ordinar metilic efectele lui au fost dezastruoase. La început tot o beție veselă le cuprinde, la urmă degenerază într-un fel de tremurătură puternică, animalul se simte tot mai abătut, tot mai suferind până în cele din urmă moare. Lucrul se explică: alcoolul etilic se evaporază la temperatura corpului omenesc, așa că cel ce consumă vin, bere, deși momentan cade într-o stare anormală, evaporându-se alcoolul însă, starea anormală dispare și omul devine ceea-ce era mai înainte; pe când consecințele alcoolului ordinar sunt degenerescente în rasă (deprimarea fizicului și a intelectualului etc.) Ceea-ce împiedică este nu doar de a împiedica pe om de a bea mai mult de cât trebuie, ci să nu bea băuturi care îi fac rău. Alcoolul ordinar nu se evaporază la temperatura corpului omenesc, el se infiltrează în organism și îl otrăvește. Astfel ca la o vârstă mai înaintată poate căpăta nenorocita bolă „delirium tremens” cu toate consecințele funeste ale unei nebunii periculoase. Apoi o altă consecință funestă pentru societate este faptul că cei alcoolici dau naștere la copii criminali, idioți, nebuni etc. Iată dar cât de mare este importanța acestui impozit din punct de vedere social.

Dacă taxa impozitului s'ar aplica numai asupra băuturilor fabricate din alcool ordinar încă n'ar fi o siguranță pentru societate, căci se poate foarte bine să se amestece alcoolul ordinar cu celelalte băuturi igienice. Se pot face fraude apoi, dacă taxa e prea ridicată și a împiedica fraudă este aproape imposibil. Neputând face un control serios la toți fabricanții de băuturi igienice, nu poți ști dacă fabricantul nu amestecă în băuturi și alcool ordinar. Așa că dacă s'ar ridica taxa la băuturile vătămătoare, scădând-o asupra celor igienice fraudă s'ar întinde foarte mult, și legiuitorul stabilind aceste impozite, se află într-o mare încercătură. El e nevoit să împiedice consumațiunea acestui alcool ridicând taxele și tot-odată nu trebuie să scape din vedere că taxele prea urcate dau naștere la fraude greu de constatat și urmărit.

S'a ști însă dacă n'ar fi bine a se pune monopolul alcoolului cu scop de a se împiedica circulațiunea băuturilor rele? Apoi din punct de vedere fiscal, monopolul ar produce Statului mult mai mult de cât impozitul propriu spus.

În ce consistă acest monopol al alcoolului? El poate fi înțeles în diferite chipuri. Monopolul poate fi: de producțiune și de vin-

zare sau numai de vânzare. E monopol de producțiune și de vânzare când s'ar dice de către legiuitor: *Nimeni nu poate produce și vinde băuturi alcoolice de cât Statul*; recunoscându-se numai Statului dreptul de a fabrica și vinde băuturi alcoolice. În a doua ipotesă însă, legiuitorul ar dice: *Oricine poate produce alcool dar nimeni nu-l poate vinde de cât la Stat*, care singur are dreptul a-l distribui la consumatori. Pe lângă aceste două sisteme mai e un alt sistem intermediar, care rezervă Statului dreptul de a rafina toate alcoolurile. În acest caz Statul ar trebui să aibă mari usini de destilațiune, în care alcoolul să fie curățat de toate materiile vătămătoare ce conțin (fusela) și numai în urmă comerciantul luându-l de aci îl poate vinde la consumatori. În această ipotesă Statul nu-l vinde, dar odată alcoolul rectificat, cine știe dacă vânzătorul nu-l alterează. Astă-și chiar la noi în țară, Ministerul de Interne nu permite fabricilor de spirit a vinde alcoolul nerectificat, cu toate acestea însă fraudă continuă, căci cumpărătorii de alcool rectificat, formând rachiuuri îl denaturază cu esențe vătămătoare. D-l Alglave, ministrul de finanțe al Republicii Franceze, a propus un sistem foarte ingenios, pentru a se înălțura acest inconvenient al sistemului propus. El a spus: Pentru a se împiedica alterarea alcoolului odată rectificat în destilăriile Statului și pentru ca Statul să fie sigur de acesta, să căutăm un mijloc prin care Statul să fie avisat numai de cât în cas când s'ar face o asemenea alterare.

D. Stejanovici

Diplomat al poliției speciale de Finanțe.

(Va urma)

INFORMAȚIUNI

D-nu I. Nenișescu, prefectul județului Tulcea, de și în concediu, totuși a venit la 20 August în Tulcea și a stat două zile, pentru a se interesa personal de chestiunea ridicării Monumentului și a altor chestiuni mai interesante, la ordinea zilei. Pe la începutul lunii Septembrie d-sa va veni din nou în Tulcea, de unde va pleca la Constanța spre a lua parte la distribuiri premiilor pentru alergările de cai și produsele industriale de la expoziția anuală, unde d-nu Nenișescu figurază ca membru al comisiunii.

—x—

Ministerul Domeniilor, luând și avizul consiliului de avocați de pe lângă acel minister, a stabilit ca să se dea în judecată pe toți acei locuitori dobrogeni care au scos piatră din carierele de pe moșiile Statului, de pe vetrele și islasurile comunelor, fără autorizația prealabilă a ministerului. Acesta pe baza vechiului regulament pentru exploatarea carierelor din Dobrogea, cât și pe baza actualei legi a minelor și a regulamentului ei.

—x—

Judecătoria ocolului Babadag a stabilit ca acei locuitori care au ocupat mai mult de 2000 m. p. loc de casă în vatra satului, precum și acei care au ocupat asemenea locuri fără autorizația bine definitivă a consiliilor comunale, sunt pasibili de restituirea locurilor plus daunele interese către comune.

—x—

În ziua de 23 August au fost expediate de d-nu Florescu, subprefect de Babadag, toate produsele industriale și agricole din comunele acestei plăși care vor fi expuse la expoziția de la Constanța. Cu îngrijirea transportării și predării obiectelor la destinație au fost însărcinați primarii Antonovici și Tudorăchescu, primul de la Ceamurli-de-jos, iar secundul de la Casapchioi. Aproape toate comunele din plasa Babadag vor fi reprezentate prin produsele lor la această expoziție. Din plasa Tulcea asemenea au fost expediate, prin stăruințele d-lui subprefect Periețeanu, o mulțime de obiecte de industrie casnică și produse agricole.

—x—

Pe ziua de 5 Septembrie, peste 300 studenți universitari vor sosi în orașul Tulcea, unde se va ține congresul din acest an. O delegație de 3 studenți, membri în comitetul „Asociației Generale” au venit încă din săptămâna trecută pentru a aranja în privința sale ședințelor și a distribuiri congresiștilor pe la quartire.

De alt-fel d-nu I. Dinescu, primarul Tulcei a luat din vreme toate măsurile ca tinerii oșpeți să nu suferă nici cel mai mic neajuns, cu toate că, între noi se știe, tulcenii de naționalitate bulgară nu prea au noțiunea ospitalității așa cum s'ar cuveni unor oameni mai civilizați.

—x—

Avisăm ceva spre cunoștința generală și spre satisfacția autorului: Suntem pozitiv informați că d-nu Ion Măgură, doctor în drept și avocat din Tulcea, este fericitul redactor al telegramelor adresate M. S. Regelui și d-lui Dim. Sturdza, președintele consiliului de miniștri, cum că lipovenul Ivan Macheef, din Sarichioi, a fost răpit întocmai ca de un vârtej, de către administrație, din mijlocul consătenilor săi. Noroc că vârtejul nu l-a dus așa de departe, cum ar fi dorit ahtiatul șnapan.

—x—

De urmele celor două tâlhari Tonciu și Peniu, scăpați încă neprinși în urmă prădării monastirei de la Slava, nu se mai aude nimic prin plasa Babadag. Probabil că cei doi bandiți au fugit în Bulgaria.

—x—

Primarul comunei Poturu, anume C. Ionescu, a fost suspendat provisoriu și dat judecătoarei de către d-nu subprefect Florescu, în urma unor delapidări de bani publice, ce s'a constatat că ar fi făcut din casa comunală.

—x—

Comerciantului Mihran Ayanian, din Babadag, i s'a protestat de casa Halon din București, o poliță în valoare de 300 lei și ceva. Cartea de judecată No. 3295 din a. c. a ocolului I București lămuirește mai bine lucrurile. Acesta spre știința celorlalți creditori și în special a d-lui judecător-sindic al trib. Tulcea.

—x—

Studiile premergătoare ale căierate Tulcea-Constanța, s'au terminat în ziua de 24 August. D-nu inginer Răileanu, și d-nu P. Budu,

eleve al școlii de poduri și șosele se ocupă acum cu transpunerea planului de pe teren pe hârtie.

O veste care nu prea ne bucură am primit de la Tulcea: Monumentul comemorativ e probabil să nu se inaugureze în toamna aceasta din cauză că soldatul și vulturul de bronz, care se lucrăză actualmente în Italia, nu vor putea fi terminate nici până la 15 Noembrie. În tot cazul deci, vina nu este a noastră.

Conferințele corpului didactic primar din Tulcea, s'au terminat Duminecă. Luni a avut loc întrunirea comisiei însărcinată a examina lucrările manuale expuse de învățătorii și a clasa pe cei cari merită sporul de 10 la sută asupra salariului prevăzut de legea învățământului primar.

Cu această ocaziune și comitetul „Ligei pentru propășirea Dobrogei” a ales pe învățătorii cari merită să fie premiați din fondurile sale.

În zilele de 24 și 25 curent, protoereul județului nostru, a intrunit în conferință, în localul școlii de băieți din localitate, pe toți preoții și cântăreții din plasa Babadag. Li s'a atras atențiunea asupra săvârșirei la fel a diferitelor servicii religioase, s'a insist mult asupra înființării de biblioteci parohiale, de unde preotul și poporanul să ia cărți pentru cultura minții și a sufletului, și s'a dat o mulțime de instrucțiuni referitoare la adevărata ordine în biserică și în parohie.

Primindu-se la redacție manualul „Treptele formale în raport cu metoda” elaborat de d-l I. Petrescu institutor în Tulcea, facem cunoscut că această lucrare didactică e nouă în învățământ; e tratată cu multă

pricepere de d-l Petrescu, și foarte necesară mai cu seamă candidaților la examenul de definitivat.

Cota cerealelor din portul Galați pe ziua de 22 August 1898. Orz hect. 1500 k. 59-709 lei 4,60m. obor Secară hect. 1000 " 71 " 6,50 Orzoică 13 vag. " 68 " 13,95 1/2 k.

Cota cerealelor din portul Constanța pe ziua de 22 August 1898. Orz hect. 1800, lei 4,20 hect. Meiș hect. 250, lei 4,10 hect.

Fecșta Redacției

Detraetor Loco: Al greșit adresa, stimabile. Acel pe care tu și îi imaginezi ca director al gazetei noastre va rămâne tot același: indiferent și senil, ca în tot-d'a-una; iar tu vei rămâne tot laș și tărător ca mai înainte.

D-lui M. W. Salina: Dacă ai vre-un necaz pe persoana în chestie poți să te satisfaci altfel. Noi nu aprobăm acest mod de a te lega de viața familiară a cui-va. Lășăm altor gazete această onoare.

B. I. Constanța: Articolul d-tale e bine scris dar are un ecur: nu intră în vederile comitetului de redacție. Noi suntem contra părerii de a se acorda drepturi politice dobrogenilor și avem motivele noastre, pe care le vom discuta când vom mai avea puțin răgaz.

Francele I.-la. Loco: Fiți mai puțin solitar și gânditor; nu mai e mult.

Marie Stuart

Werter Tulcea: Știi ce, tinere? Păcat de pseudonimul pe care îl maltratezi. Învăț întâi declinațiile, puțină sintaxă și în urmă să scrii și stihuri. Ce, creșei că dacă ai isbit să potrivești câte-va rinduri la codă o să ne sperii?

Marie Stuart Tulcea: Ce ai cu Francisco? Fă bine și ț laș 'n pace. Nu ț mai amări și tu.

Carol Temerarul

Nu. București: Tota lumea de pe aici e curioasă cine ești? Mai târziu îți vom scri mai multe; bine înțeles nu tot aici. Attende done.

Egomot ipse

Chioșe. București: Ți-am trimis 200 numere. Titlu mare nu putem pune, fiind-că nu prea avem loc.

Vorba cântecului: ne întindem și noi pe cât ne e plapoma.

Lendry Meg. Ați vrea să vii negreșit după 15 Septembrie, numai să mîi Jendirectorul concediu. De alt-fel să nu credeți că localitatea în care mă aflu m' încântă așa de mult. Atâta nemțesea ști și tu: „Die welt ist meine forsterung”.

Inconune. Loco. Iacă m'am ținut de cuvânt și de astă-dată. Am publicat întocmai. Ce va mai fi în viitor, vom vedea.

Zofar, Loco. Mai scrie-ne ceva de... perspectivă. Tot pe sub ochelari îți ridea ochii, drace Kinderli erau gata să te sinucidă. Noroc că am fost eu.

Al. C. Calafat. Tu ca tu, dar eu nici nu pot dice mhear că am trăit; am vegetat. Așae pe aici. X-Y. Loco. Plătım și noi cu aceeași monedă. Nici mai mult nici mai puțin.

Wer. Tulcea. Aud că d-ta aveai trei inimii: una de ghiță, una de foc și una... de aur, vești, „asta e asta, românico” vorba eroului.

P. Colega. Maein. Tocmai tu să fim recalitrant față de noi? Nu ne închipuam. Mai scrie ceva, cel puțin.

D. M.-Bu. Constanța. Așteptăm. Să vedem te și de cuvânt? Ori îți: traf necoco pe banii babacii.

Unei institutiore. Ne făcuși de râs cu cruculițele D-tale. Intrăbă pe d. V de vești ce dice ministerul.

D-lui B. Chilla. Vom lua toate măsurile ca să fii satisfăcut. Ținem compt de buna-voință ce ne-ai arătat și vă mulțumim.

C. Maclin și popa Vasile Greef. V'am satisfăcut dorința prin curierul de săptămăna trecută. „Intru cât privește ca să dice așa” poesia mot-ă-mot și articolul referit la Sfintul Sava Campoducele, le vom pune în cartonele redacției spre eternă memorie, căci noi nu putem publica o lucrare menită a întorce vice-versa un adevăr istoric ađi nediscutabil.— Loviți-ne în pălărie și cu ceva „mitalari”.

Lovele nene, pentru timpuri role.

ROMANIA PREFECTURA JUD. TULCEA PUBLICAȚIUNI

No. 7960—24 August 1898. În ziua de 12 Septembrie a. c., ora 4 p. m. se va ține la această prefectură, licitație publică pentru refacerea puțului de la cantonul kilom 13+020 șoseaua de la Babadag Jurilofca-Casimcea la care s'a dărâmat zidăria ghizdului, a cărui valoare după devis este de lei 520.

Licitatiunea se va ține prin oferte sigilate și în conformitatea dispozițiilor art. 68—79 din legea asupra comptabilității publice.

Se publică spre cunoștința amatorilor cari, până în arătata zi și rā să-și deponă ofertele lor însoțite de recipisa casei de depunerii constatând consensarea unei garanții provisorie de 4 la sută din suma de visului, iar proiectul acestor lucrări se pōte vedea în toate zilele și orele de lucru la biurul județian din prefectură.

p. Prefect, G. Cernescu Secretar, Gr. Sandu

Primăria Orașului Tulcea No. 11549—21 August 1898 La 7 Septembrie viitor a. c. ora 3 p. m. se va ține o nouă licitațiune or-lă fără

supra-ofertă în pretoriul acestei primării pentru aprovizionarea unei cantități de 60.000 kilograme cărbuni Cardiff, trebuitori comune pentru încălzitul autorității lor comunale în iarna anului 1898/99.

Condițiunile furnisării se pot vedea în toate zilele de lucru în cancelaria secretariatului primăriei, iar licitația se va ține în conformitatea art. 68—79 din legea comptabilității publice.

Concurenții spre a fi admiși la licitație vor fi însoții de garanția provisorie de 200 lei.

Se publică acesta spre cunoștința amatorilor.

Primar, Dinescu Secretar, Gavrușiu

Primăria Comunei Urbane Babadag PUBLICAȚIUNE No. 1386—21 August 1898

Se publică spre generala cunoștință că în ziua de 3 Septembrie viitor a. c. începând de la 3 până la 5 după amiazi se va ține licitațiune publică în pretoriul acestei primării pentru darea în întreprindere a furnisării lemnelor de foc necesare încălzitul localului primăriei și a autorității pendinte de dānsa în cursul anului a. c. 1898/99

Licitatiunea se va ține oral fără surra oferte și în condițiunile art. 68—79 din legea comptabilității publice.

Concurenții spre a fi admiși la licitațiune trebuie să deponă o garanție provisorie de 5 la sută din valoarea afectată, cunoscând că suma alocată pentru această furnitură este de lei 820, iar în cât privește condițiunile relative ele se pot vedea în toate zilele de lucru în cancelaria secretariatului primăriei.

p. primar, I. Popovici Secretar, G. Manolescu

Aparatul Electric „SANATATEA” inventat de

ION PETRESCU-CARPINȘEANU

Cu mult superior tuturor celor din străinătate, fiind construit în toate părțile după principiile științei adevărate; modele de diferite mărimi și forme, spre a satisface exigențele variate ale publicului, vindecă: bōlele de stomac, Reumatism, bōle de ochi, de urechi, bōlele nervose în genere și are o influență imediată și salutară asupra organelor Genito-Urinare și prin stimulațiunea ce imprimă tuturor funcțiunilor organismului, dāndu-le o mare vitalitate, îl face apt a elimina principiile tuturor bōlelor, ori ce numire ar avea.

Modele cu prețuri de la 3—6 lei se află de vîndare în Constanța la librăria d-lui D. Nicolăescu.

SCHIȚA ISTORICĂ ROMANILOR-MACEDONENI

Din numirea de mai sus reese că dacă conducătorul armatei romāno-bulgare era Bulgar, apoi nu putea că Românii luptători ar fi fost în minoritate, față cu numărul Bulgarilor, căci dacă ar fi fost așa, atunci ne vom întreba de ce locul fatal nu s'a numit în limba lor, dar s'a numit în limba Romānilor? Că Românii au fost în majoritate în această luptă, și dacă au cădat în mâinile Bizantinilor și decemați, acesta n'ar dovedi că ei au uitat a se lupta săd că au perdat ceva din vitejia strămoșescă, ei au fost conduși rău de conducătorii lor cari pe atunci erau Bulgari și cari în lipsă de stratagemă li au pus între două lacuri. Întreg ținutul Prespei este locuit de Românii Bulgarizați. Astă-zi dacă ar trece un străin prin acele locuri se va convinge că acești pretinși Bulgari nu sunt de cât puri Romāni.

Nică-eri tipul, costumul și moravurile romānești nu s'au păstrat mai bine ca în acest ținut.

La primă vedere când te întâlnești cu un Bulgar din Prespa sau din Ohrida, dacă nu și-ar vorbi bulgărește când te-ai uita la sariță, ciōreai, căciulă și plete, ai crede că te găsești în fața unui păcurar (ciohan) Romān.

Mare drept te are marele filolog german din Leipzig Gustav Wiegand, când dice: „În ținutul Prespa, în Ohrida și împrejurul acestui oraș nici o urmă de Bulgar nu se găsește, cu toate că acești vorbesc bulgărește. Ei nu sunt de cât adeverați Romāni cari cine știe sub ce presiuni și-au lepădat naționalitatea. Cu toate aceste tipul cel romānesc li tradăză la primă vedere, ori cât ar căuta să ascundă adevărul.” Cred că e de ajuns spusa acestui savant cu reputația deja stabilită, ca să dovedim că majoritatea poporului bulgar din Macedonia și chiar prin principatul lor sunt Romāni.

Dacă astă-zi Bulgarii se încunună de succes în Macedonia, acest succes, trebuie să se știe, că nu este obținut de la adeverații Bulgari cari nu sunt în stare a calcula până la 10 și cari cu toții sunt în ipogea Beilor Turci, ci de la aceia cari înconștienți și-au renegat nația

Un exemplu vom aduce din abnegațiunea și devotamentul acestor renegați și totă lumea romānă se va convinge cum Românii bulgarizați au ajuns a sugruma pe Românii cari încă mai resistă.

În Ohrida pe când Bulgarii erau asupriți de episcopul Greș local, nepermițându-le a citi Bulgărește, Romāni, cari aveau două biserici, una în cartierul de sus și alta în cel de jos, cu forța au rēșit a smulge bisericile de sub supremația Patriarhului și a se declara că recunosc ca cap bisericesc pe Esarcul Bulgar.

Romāni însă cu sentimente nobile ab origine, vōdend că Bulgarii sunt persecutați de episcopul nu ț lasă a și asculta cuvintul lui D-șu în limba lor, au angajat la biserică din cartierul de jos și un popă Bulgar, ca cu modul acesta și Bulgarii să nu fie lipsii de cele sante.

Cu timpul însă Bulgarii rēșesc a și deschide bisericile lor Bulgărești, nu s'au mulțumit cu ai lor ci au încercat a pune mâna și pe biserică romānescă invocând motivul că dacă această biserică n'ar fi Bulgărească, ce ar căuta popă bulgăresc acolo? Au uitat ei că Românii le-au făcut un bine.

Romāni ca să scrie pe de asemena pri-

tenă-ariet, au oprit pe popă de a mai citi bulgărește și fiind-că patriarhul nu era posibil a le da voe să citescă romānește, supunēdu-i bisericile lui, Exarhul voia să le bulgarizeze, apoi Romānilor nu le-a rămas alta de cât a recunōște pe prea sancțitatea sa Papa de la Roma.

Acestă cale a fost cea mai salutară, căci Românii au scăpat o-dată de doi dușmani, Exarhat și Patriarhat.

Patriarhul temēdu-se ca exemplul Romānilor Ohrideni să nu fie imitat și de cei-l'alți s'a grăbit a le recunōște dreptul de a citi romānește și a se supune lui, renunțând de la supremația Papei.

Romānilor din Ohrida convenindu-le propunerea patriarhului s'au supus, au scăpat însă bisericile din rānele Bulgarilor.

Să vedem acum cine dintre Bulgari voia să distrugă aceste două biserici romāne din Ohrida, construite și întreținute de Romāni.

În primul rînd, de și cu părere de rău, ar trebui s'o mărturisim, era atunci reneगतul Romān Hagi Dumitru care lupta din sēspuleri să zdrobescă pe bieții Romāni.

(Va urma)

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța